

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři!

Otevíráte stránky pátého ročníku časopisu *Obrana a strategie*. Je to poprvé, kdy časopis vychází v době plně profesionalizované Armády ČR, tedy po 1. lednu 2005. Za uplynulých pět let došlo k principiálním změnám bezpečnostního prostředí. První číslo *Obrany a strategie* vyšlo v roce 2001, kdy jsme byli členy NATO. Po 11. září 2001 začal celý svět odlišným způsobem vnímat bezpečnostní hrozby v éře po ukončení studené války a bipolárního pojetí světa. Hrozba porušení rovnováhy sil mezi hlavními představiteli světa do roku 1989, zakončená rozpadem východního bloku, přešla do období tápání při hledání nového obrazu bezpečnostní architektury v mezinárodních vztazích.

Svět nebyl zdaleka klidný. Vojáci byli vysíláni do misí, které neměly bojový charakter. Politici i vojenští stratégové byli přinuceni řešit problémy asymetrie a způsobů vystupování proti nestátním aktérům. Mezinárodní právo dodnes zaostává za realitou globálního terorismu. Rozšířilo se rozpracování krizového řízení, aby napomohlo rozlišování teroristických aktivit od kriminálních činů. Nezbytnost úzké spolupráce zpravodajských služeb, armády a policie vyvstává v celosvětovém měřítku.

Na pořadu dne jsou otázky ekonomických nákladů jednotlivých misí, vztažené zejména k národním řetězcům logistického zabezpečení při průběhu společných misí. A nejen to. Dlouhodobé plánovací cykly a setrvačnost vybavení armád se dostává do rozporu se změnami strategického bezpečnostního prostředí. Vzniká potřeba rychlejší obměny výzbroje, vojenské techniky a používaných technologií, aby ozbrojené síly byly schopny včas reagovat na změny hrozeb, které se promítají například do informačního prostředí. Strategické prostředí neprožívá stabilizaci. Je plné změn, které by měly být nejen zpětně analyzovány, ale i racionálně usměrněny a prognózovány. To jsou zcela jasné důvody, proč se má odborná komunita věnovat otázkám obrany a strategie. Jde v nich o budoucnost naší bezpečnosti, o pochopení jejich vojenských aspektů.

Předkládané číslo *Obrany a strategie 1/2005* se obrací k vojenským aspektům bezpečnostního prostředí v příspěvku *Ing. Antonína Krásného, CSc.* Velká pozornost je směřována k otázkám spojeným s terorismem. *Doc. PhDr. Jan Eichler, CSc.* se zamýšlí jak dál v boji proti globálnímu terorismu, *Ing. Lada Pařízková, M.A.* přispívá k systematizaci poznatků o motivaci k terorismu a k souvisejícím východiskům pro boj s ním. Dvojice *Ing. Pavel Foltin, Ph.D.* a *Ing. David Řehák* rozvíjejí diskuzi k pojetí „technologií“ teroristických aktivit. *Dr. Jaroslav Gryc* z Akademie národní obrany, Varšava, se obrací k představám o úloze NATO. Poprvé seznamujeme čtenáře se základními informacemi o vojenském námořnictvu a námořní strategii 21. století od *Jaroslava Švestky*, zejména proto, že jsme součástí NATO a i když tyto ozbrojené síly nejsou v struktuře sil ČR, jsou součástí strategických úvah Aliance.

Doc. Ing. Bohuslav Víšek, CSc. má výstižný název příspěvku: *Network Enabled Capability – klíčová schopnost pro 21. století*. *Prof. Sandor Munk, Ph.D.* z Národní univerzity obrany Miklóse Zrínye v Budapešti se zabývá interoperabilitou v infosféře a představuje tři modely interoperability.

Mjr. Ing. Jan Valouch přispívá k rozpracování otázek konverze obranné průmyslové základny. *Mgr. Richard Stojar* informuje o profesionalizaci ozbrojených sil Ruské federace. Dále je v čísle uvedena analýza k problému podmínek pro vypracování dlouhodobého výhledu rozvoje rezortu obrany. V závěru je uveden první ze série přípravných článků *prof. Ing. Karla Novotného, CSc.* k místu a úloze vojenské vědy.

Vybrané spektrum informací v čísle *1/2005 Obrany a strategie* může posloužit jako informační, studijní, výchozí, původní nebo inspirační podklad pro Vaše potřeby, pro Váš přehled, pro Váš kvalifikační růst. Přeji Vám nalezení alespoň části toho, co Vám schází na našich stránkách.

Předseda redakční rady

doc. Ing. Josef JANOŠEC, CSc.